

faa at man for Randbøl-Hedes Skjld skal lade være at tage alle de andre Hensyn, som jeg omtalte; med Hensyn til Gudenaadalen er der ikke Strid her. Dette med Hensyn til Vinen.

Seg er dernæst nødt til at bede om en Forandring i § 6. Det er med Hensyn til Driftscontracten. Vi ere komne meget dybt ind paa Driftscontracten ved de Forslag, som ere vedtagne i Folkethinget. Seg kan ikke gaae ind paa saadanne Betingelser som dem, der her ere stillede; de kræve nødvendig en Forandring. Hvad er det, der skal lægges til Grund for Driftscontracten? Maa jeg nu først og fremmest gjøre opmærksom paa, at det har været min Hovedopgave, at enhver Ting skulde betales for sig, at man altsaa først maa tage det hele øvrige Anlæg for sig og sige: er det rimelige og antagelige Priser? Naar man nu maa gjøre den Indrømmelse, at det er antagelige Priser, selv om man tager Hensyn til alle stedfindende Forhold, og vi saa komme til Driftscontracten, saa skulle vi ogsaa der have antagelige Priser; man maa ikke forlange urimelige Billaar. Seg maa dog forklare, hvorledes min Stilling er til Entreprenøren og til hans Besultmægtige, for at det høitærede Thing kan faae en Forestilling derom. Der er altsaa først Spørgsmaal om, hvormange Locomotiver vi skulle have, og af hvad Størrelse de skulle være, og om, hvad vi nu skulle finde er en rimelig Priis for Locomotiver. Naar man er bleven enig herom, gaaer man til Vognene og alt Materiellet, og naar man er færdig med alle disse Spørgsmaal og er bleven enig om, at det er antagelige Priser, siger man, hvad er Betalingsmidlet? Du skal faae Actier. Saa siger Entreprenøren: det er mig i Grunden det Samme, hvad det er, det kommer an paa saadanne Actiers Markedspriis. Nu har jeg opfordret flere til at anvise mig solide Personer, der kunde skaffe mig tegnet til pari for 5 eller 10,000 Rd. Men Ingen vilde paatage sig det. Seg har forhandlet med flere Mænd af Kjøbenhavns Børs, og Alle ere enige i, at Actierne ikke vilde staae i pari. Men saa bliver Spørgsmaalet, hvem der skal bære Tabet. Kunne vi forlange, at Entreprenøren

skulde bære dette Tab? Nei; det kunne vi ikke. Det er saa en Gjenstand, der simpelt skal overveies, om det Papir vil tages til pari eller ikke. Som Lovforslaget var fremlagt, med 5 pCt., var det Noget, der vilde tages til pari, men saaledes som Papiret nu er stillet op, kan jeg ikke faae det taget til pari. Seg troer derimod at kunne gaae ind paa, at det tages til 96. Seg tilstaaer oprigtigt, at jeg troer, at Entreprenøren desuagtet herpaa vil lide et Tab, men jeg bilder mig ind, at han dog vil gaae ind paa at tage disse Papirer til 96, og det vil jeg derfor bringe i Forslag til denne Sags anden Behandling. Seg har det Haab, at han vil gaae ind derpaa.

Maaskee vil ogsaa § 5 give Anledning til forskjellige Ændringer. Seg har imidlertid det Haab, at det af denne Fremstilling vil sees af den ærede Rigsdagmand, der nu satte sig, at naar jeg forlanger en Indrømmelse med Hensyn til den sydlige Deel og gjør en lignende med Hensyn til den nordlige, er det ikke mig, paa hvem Ansvaret vil komme til at hvile, hvis en saadan Lov paa Grund af Mangel paa Dvereenstemmelse mellem Regjeringen og Rigsdagen ikke kommer til Udførelse. En andet æret Rigsdagmand (Behmann), der med Hensyn til Vinen har været enig med mig, hittede ikke liden Betænkelighed med Hensyn til Banens Forrentning. Man kunde sige, at vi have et Exempel i Banen fra Kjøbenhavn til Korsør. Hvad forrenter den? Den forrenter noget over $3\frac{1}{2}$ pCt., jeg troer $3\frac{3}{4}$ pCt. eller saa omtrent. Man siger altsaa: Naar den forrenter $3\frac{3}{4}$ pCt., hvad kunne vi saa vente, at en nydelig Bane vil forrente? Kunne vi vente, at den vil forrente Halvdelen eller Treiedelen deraf? Naar vi skulle forhandle derom, maa man imidlertid lægge Mærke til en meget væsentlig Omstændighed, nemlig den: hvad koster Banen? Seg har talt med en Mand, der har forfikkret mig, at en Bane gennem Thyen ikke vil forrente 2 pCt., men da jeg saa spurgte: Hvilken Sum antager De, at den vil indbringe? Saa nævnte han en Sum, der udgjorde 4 pCt. af hvad Banen koster. Nu har den sjællandske Bane næsten kostet 500,000 Rd. pr. Mil, og vor Bane her — det vil variere noget med Vinen — vil koste ikke stort